

FÖRSLAG

Tillsynsplan 2026 – 2028 För Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden

Hylte kommun

Antagen av Samhällsbyggnadsnämnden, 2026-xx-xx, § Xx

Ansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
2. Beskrivning av tillsynsuppdraget	3
2.1 Tillsynsansvaret	3
2.2 Styrande dokument	3
2.3 Samverkan	4
3. Tillsynsplan för övrig tid	5
4. Tillsynsplanering inom respektive verksamhetsområde	5
4.1 Miljöskydd	6
4.2 Förorenade områden	7
4.3 Hälsoskydd	8
4.4 Livsmedel	10
4.4 Små avlopp	12
4.5 Naturvård och skyddade områden	13

1. Inledning

För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvar för att se till att Samhällsbyggnadsnämnden (nedan kallad nämnden) har tillräckliga resurser för att systematiskt kunna genomföra sitt uppdrag. Som ett underlagsmaterial till denna tillsynsplan finns en antagen behovsutredning (Samhällsbyggnadsnämnden 2025-12-10, § 101) där alla resurser sammanställts som det bedöms finnas behov för mellan åren 2026 – 2028.

Enligt miljötillsynsförordningen ska det hos tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för tillsynsmyndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. I Hylte kommun är Samhällsbyggnadsnämnden och Tillsynsnämnden tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Utredningen ska omfatta kommande treårsperiod och ses över vid behov, dock minst en gång per år. Det ska föras register över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på behovsutredningen och registret ska den ansvariga nämnden inför varje verksamhetsår göra en tillsynsplan.

Tillsynsplanen avser år 2026 till år 2028. Det första året är preciserat och för de övriga anges en översiktlig bedömning av kända förändringar. För en stor del av myndighetsarbetet är det svårt att uppskatta planeringen för respektive år. Många delar är händelsestyrda, såsom ansökningar, anmälningar, klagomål och remisser, där antalet inkommande ärenden kan variera från år till år. För andra delar berörs planeringen till stor del på kommunens ambitionsnivå och prioritering för när något ska vara genomfört. Några exempel på detta är förorenade områden, inventering av enskilda avlopp, tillsyn av U-/UH-verksamheter och rökfria miljöer. Det kan även tillkomma krav från andra myndigheter som inte varit kända under framtagandet av detta dokument eller som påkallar skyndsam uppmärksamhet av något slag.

2. Beskrivning av tillsynsuppdraget

2.1 Tillsynsansvaret

Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljökvalitetsmål och de folkhälsopolitiska målen. Tillsynen ska ha en tydlig koppling till de globala målen i Agenda 2030, de nationella, regionala och lokala miljömålen.

Som tillsynsmyndighet ska den ansvariga nämnden, på eget initiativ eller efter anmälan, i nödvändig utsträckning, kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. Vid brister ska den ansvariga nämnden vidta de åtgärder som behövs för att lagstiftningen ska följas.

Myndigheten ska också vara kommunens sakkunniga inom miljö- och hälsoskyddsfrågor, livsmedel, alkoholservering, tobaksförsäljning och naturvård.

I Hylte kommun är det samhällsbyggnads- och tillsynsnämnden som fattar beslut om resursfördelning och mål för miljöbalkstillsynen. Tillsynsnämnden är ansvarig myndighet för samhällsbyggnadsnämndens verksamheter (kostenhetens tillagnings- och mottagningskök, VA- och renhållningsenhetens vatten- och reningsverk samt renhållningsverksamheten).

Övriga verksamheter inom kommunen som omfattas av miljöbalkstillsyn är samhällsbyggnadsnämnden ansvarig myndighet över.

2.2 Styrande dokument

Nämndens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning, nationella dokument och mål men även lokala dokument och mål. Nedan är beskrivet kort om respektive område.

Lagstiftning

De lagar som främst styr nämndens arbete är: Miljöbalken, Smittskyddslagen, Strålskyddslagen, Lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, livsmedelslagen, alkohollagen samt EG-lagstiftning, förordningar och föreskrifter kopplade till lagarna.

Nämndens arbete måste även förhålla sig till bland annat: Kommunallagen, Förvaltningslagen, Viteslagen, Offentlighets- och sekretesslagen och Dataskyddsförordningen GDPR (The General Data Protection Regulation).

Nationella dokument och mål

Riksdagen har fastställt nationella miljökvalitetsmål. Målen ska vara styrande och vägledande för miljöarbetet i Sverige och vara uppnådda inom en generation. De ska också vara vägledande för hur de allmänna bestämmelserna i Miljöbalken ska tolkas.

De globala målen för hållbar utveckling inom Agenda 2030 antogs 2015.

Lokala dokument och mål

Kommunen har fastställt lokala styrdokument med utgång från Miljöbalken. Föreskrifterna påverkar verksamheter och kommuninvånare och deras efterlevnad ska kontrolleras av tillsynsmyndigheten. Det handlar om föreskrifter för kommunens vattenskyddsområden, lokala hälsoskyddsföreskrifter samt lokala styrdokument innehållande riktlinjer. Enheten har även tagit fram en intern handlingsplan för förorenad mark. Andra enheters planer som involverar tillsynsmyndigheten är VA- och avfallsplaner.

2.3 Samverkan

För att kunna utföra uppgifterna så effektivt som möjligt kan samverkan med andra vara ett medel. Kommunen ingår i Miljösamverkan Väst, dit både Västra Götaland och Halland tillhör. Det finns flera olika nätverksgrupper för de olika verksamhetsområdena, som fungerar som ett forum för ett stort kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Samverkan är en nödvändighet för en mindre kommun som Hylte, då handläggarna är ensamma inom sina områden.

Miljösamverkan

Miljösamverkan Halland är ett samarbete mellan länets kommuner och länsstyrelsen.

Miljösamverkan Västra Götaland och Miljösamverkan Halland har slagits samman och heter numera Miljösamverkan Väst (nedan kallad Miljösamverkan). Länet har samverkat tätt sedan år 2014 med bland annat verksamhetsplanering, Mötesplats Goda exempel och chefssamverkan.

Det finns en gemensam vision och värdegrund, Det önskade läget, i miljösamverkan som genomsyrar allt arbete. Miljösamverkan stöttar kommunerna i arbetet som lokal myndighet. De samordnar, utvärderar och tar fram underlagsmaterial till tillsynskampanjer samt tar fram informationsmaterial och samordnar utbildningar. Kommunerna gör samordningsvinster; dels när sakområden går igenom samtidigt i länet och dels genom stöd med underlagsmaterial, planering och utvärdering. Miljökontoren eller motsvarande på länsstyrelserna deltar med kompetens till projektgrupper som arbetar fram projekten samt deltar i projektens aktiviteter så långt som möjligt.

Nationell strategi för tillsyn enligt Miljöbalken

Sveriges olika myndigheter som berörs av Miljöbalken har gått samman och tagit fram en nationell strategi för tillsyn enligt Miljöbalken för åren 2026 – 2029 för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Dessa myndigheter är Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Socialstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät. Strategin för miljöbalkstillsynen ska fungera som ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn nationellt.

En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn. Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen.

Strategin innehåller sju tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen.

Arbetet enligt strategin omfattas till större delen av behovsprioriterad tillsyn.

3. Tillsynsplan för övrig tid

Övrig tid, är sådan tid som inte är direkt handläggningstid men som behövs för att verksamheten ska fungera. Det kan till exempel vara administration, interna möten, revidering av styrdokument, nämnds ärenden, nätverks-/samverkansträffar, utbildning, planering och uppföljning.

4. Tillsynsplanering inom respektive verksamhetsområde

I detta avsnitt redovisas tillsynsplaneringen inom respektive verksamhetsområde.

Tillsynsplaneringen är indelad i sex övergripande verksamhetsområden: miljöskydd, förorenade områden, hälsoskydd, små avlopp, livsmedel samt naturvård.

Tillsynsplaneringen utgår från behovsutredningen där man bedömt behovet utifrån de specifika förutsättningar som finns inom kommunen för respektive verksamhetsområde, där följande faktorer tagits hänsyn till:

- Antal tillsynsobjekt i kommunen.
- Status på mark, luft och vatten i kommunen i förhållande till uppsatta mål och åtgärdsprogram inom området.
- Uppföljning av utfört arbete (det kan t.ex. vara något som låg med i förra årets planering som inte kunde utföras av någon anledning. Då ökar det på behovet för kommande period).
- Mängd inkommande ärenden.
- Förändrade/nya lagar, förordningar, reglementen eller riktlinjer.
- Annan förändring i omvärlden, till exempel pandemi.

Som underlag till de uppgifter om antal objekt och timmar finns ett beräkningsunderlag (verksamhetsplanering) i form av en Excel-fil. I beräkningsunderlaget finns även mer detaljerad information om antal timmar per område, som ligger till grund för behovsutredningen.

4.1 Miljöskydd

Beskrivning av området

Miljöskydd omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 9, 14 och 15 i miljöbalken (1998:808). Tillsynen syftar till att förbättra och trygga en god miljö utomhus och till att förhindra och förebygga miljö- och hälsoskadliga utsläpp till mark, luft och vatten.

Miljöskyddsområdet är brett och inbegriper flera delområden som miljöfarliga verksamheter, avfall, kemiska produkter, hantering av massor m.m.

Tillsynsobjekten delas in i tillståndspliktiga (A + B) och anmälningspliktiga (C) verksamheter och verksamheter under anmälningsplikt (U). Verksamheter som hamnar under anmälningsplikt kan vara tex bilverkstäder, fordonstvättar, avloppsreningsverk (25 – 200 pe), snickerier, tvätterier, metallbearbetning, lackeringsverkstäder, förpackningstillverkning och vattenverk.

Verksamheter som samhällsbyggnadsnämnden är verksamhetsutövare över är avloppsreningsverken, vattenverken och återvinningscentralen. Det är Tillsynsnämnden som är tillsynsmyndighet över dessa verksamheter.

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Miljöfarlig verksamhet under åren 2026 – 2029:

- Användning av PFAS
- Avloppsledningsnät och dagvattenanordningar
- Konstgräsplaner och gummiytor

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Avfall under åren 2026 – 2029:

- Avfallshantering på bilskrotar
- Upptäcka illegal avfallshantering
- Bygg- och rivningsavfall
- Masshantering i anläggningsändamål

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Kemikalietillsyn under åren 2026 – 2029:

- Återförsäljare – kemiska produkter och varor
- Återförsäljare – kosmetiska produkter
- Användning av biocidprodukter

Vägledande miljö kvalitetsmål för området

- Giftfri miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Skyddande ozonskikt
- Frisk luft
- Ingen övergödning
- Grundvatten av god kvalitet
- God bebyggd miljö

Tillsynsplanering under den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Inom området ingår tillsyn på samtliga objekt som omfattas av tillsyn enligt kapitel 9 i miljöbalken. Detta omfattar B- och C-verksamheter, som är anmälningspliktiga verksamheter, såväl som U-verksamheter som ligger under anmälningsplikt, enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). I kommunen finns i dagsläget ca 35 st verksamheter (11 st B-verksamheter och ca 24 st C-verksamheter) som nämnden har tillsynsansvaret för. Dessa har högsta prioritet och dessa verksamheter får tillsyn minst en gång per år. För år 2026 får samtliga 35 stycken B- och C-verksamheter tillsyn.

Den styrda tillsynen inbegriper även granskning av inlämnade rapporter gällande köldmedia (ca 45 st) och cisterner (endast ett fåtal).

Händelsestyd tid

Specifikt inom miljöskyddsområdet ingår i den händelsestyrda tiden bland annat handläggning av anmälan av ny miljöfarlig verksamhet, sop-/slamdispenser, remissyttranden, anmälan om avfall för anläggningsändamål, klagomålshantering, miljöbrott, olyckshändelser med påverkan på miljön, ansökan för att installera en värmepump samt ansökan om tillstånd eller dispens för cisterner. Här hamnar även rådgivning och information till kommuninvånare, entreprenörer m.fl. som är händelsestyrt och svårt att uppskatta tid för.

Behovsprioriterad tid

I kommunen finns i nuläget cirka 86 U-verksamheter, som nämnden har tillsynsansvaret för. U-verksamheterna är uppdelade i två grupper; U-verksamheter och U-jordbruk. Det är svårt att uppskatta antalet U-jordbruk, då det området har blivit bortprioriterat under flera år. U-verksamheter har i allmänhet ett lägre antal tillsynstimmar än vad B- och C-verksamheter har. Däremot har man erfarenhetsmässigt sett att det oftast är de mindre verksamheterna som är i störst behov av tillsyn, då det finns större avsaknad av kunskaper och lagfesterlevnad. Beroende på tillsynsbehov och tillgängliga resurser, får U-verksamheter tillsyn 1 gång per år till en gång vart tredje år. För året 2026 beräknas att 39 U-verksamheter ska ha tillsyn. De verksamheter som planeras att utföras tillsyn på är metallbearbetning, verksamheter med organiska lösningsmedel, återvinningsstationer, fordonslackering, drivmedelsstationer, verksamheter med tillverkning, snickerier, sågverk och svarverier.

4.2 Förorenade områden

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 10 i miljöbalken. Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningsskador i mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader.

Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter är ett viktigt led i arbetet att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen.

I den nationella strategin för miljöbalkstillsynen föreslås förorenade områden få hög prioritet för att uppnå satta miljömål. Regeringen vill att fler förorenade områden både på land samt i hav och vatten åtgärdas vilket är nödvändigt för att kunna nå miljökvalitetsmålet en Giftfri miljö, samt flera av de vattenrelaterade miljökvalitetsmålen. Regeringen vill säkerställa en fortsatt hög nivå på anslaget och i arbetet med förorenade områden och har därför ökat anslagen kraftigt för kommande år. Det nationella målet består i att kommunerna ska arbeta med att åtgärda samtliga objekt med riskklass 1 och 2 till och med år 2050. År 2021 tog kommunen fram en handlingsplan som gäller fram till och med år 2050 som beskriver hur tillsynen ska ske för att nå målet.

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Förorenade områden under åren 2026 – 2029:

- Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2
- PFAS-förorenade brandövningsplatser

Vägledande miljökvalitetsmål för området

- Giftfri miljö

Tillsynsplanering under den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom förorenade områden. Tillsynsbehovet är främst behovsprioriterat och händelsestyrt.

Händelsestyrd tid

Anmälningar om sanering, granskning av provtagningsplaner, klagomål och resurstöd vid markexploateringar kan vara sådant som ska hanteras där tiden inte går att styra över. Även rådgivning och information till kommuninvånare som äger förorenade områden eller som vill sälja eller köpa förorenade områden ingår här.

Behovsprioriterad tid

Inom kommunen finns det ca 200 kända förorenade områden och 26 st av dessa är av mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön. Den huvudsakliga tillsynstiden för förorenade områden hamnar under behovsorienterad tid. Tillsynstakten styrs av kommunens ambitionsnivå ihop med de nationella miljö kvalitetsmålen för förorenade områden. I behovsutredningen till kommunens handlingsplan för förorenade områden är det uppskattat till att ett objekt (riskklass 1 eller 2) om året bör initieras för att genomföra undersökningar för att utreda vilken påverkan som den förorenade marken kan ge upphov till. Inom kommunen har 113 objekt identifierats som potentiellt förorenade områden, med tanke på den verksamhet som tidigare har bedrivits på fastigheten. Här saknas MIFO- underlag och bör därför inventeras för att kunna tilldelas en riskklassning.

Efter att detta området bortprioriterats några år behöver handlingsplanen för arbetet inom förorenade områden revideras, och detta planeras att göras under 2026.

4.3 Hälsoskydd

Beskrivning av hälsoskyddsområdet

Detta avsnitt omfattar den hälsoskyddstillsyn som utgår från kapitel 9 i miljöbalken samt andra lagar såsom Smittskyddslagen, Strålskyddslagen, Alkohollagen och Tobakslagen. Hälsoskyddstillsynen syftar till att skydda människors hälsa i bostäder, offentliga eller allmänna lokaler och lokaler där människor får vård eller behandling, samt smittskydd. Nämndens ansvar är att undanröja och förebygga olägenheter. Tillsynsobjekten delas in i anmälningsskyldiga (H) och icke anmälningsskyldiga (UH) verksamheter.

Anmälningsskyldiga verksamheter (H) är:

- Yrkesmässig hygienisk verksamhet med risk för blodsmitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg
- Bassängbad för allmänheten eller på annat sätt används av många människor,
- Lokaler för utbildning: Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, eller internationell skola,
- Solarium som upplåts till allmänheten

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Hälsoskydd under åren 2026 – 2029:

- Inomhusmiljö i bostäder
- Legionella i kyltorn
- Höga och låga temperaturer i lokaler för vård- och omsorg
- Anmälningsskyldiga hygieniska verksamheter

Beskrivning av alkohollagens område

Enligt 9 kap 2 § 3 st. alkohollagen (2010:1622) ska kommunen upprätta en tillsynsplan som ska lämnas in till Länsstyrelsen. Alkohollagen är en skyddslagstiftning med syfte att bland annat begränsa alkoholens skadeverkningar. Den som söker serveringstillstånd ska uppfylla högt ställda krav för att få tillstånd att servera alkoholdrycker. Även anmälningar om cateringstillstånd och ändringar av bolag handläggs.

Den yttre tillsynen innebär en kontroll av att restaurangers alkoholservering sker i enlighet med tillståndet och att restaurangen inte bryter mot gällande lag i övrigt. I den inre tillsynen

arbetar enheten med kreditupplysningsföretaget Syna, vilket ger möjlighet för enheten att tillsyna ekonomiska förutsättningar för tillståndshavande bolag samt deras företrädare och PBI:er. Det inre tillsynsarbetet innebär även remissförfarande till såväl Skatteverket som till polisen.

Beskrivning av tobakslagens område

Kommunen har tillsammans med Polismyndigheten tillsynsansvaret vad gäller försäljning av tobaksprodukter och elektroniska cigaretter. Tillsynen ska i första hand inriktas på att tobak inte utlämnas till den som är under 18 år. Kontroller om att information om åldersgränsen lämnas på lämpligt sätt till kunderna samt att personalen har god kännedom om hur reglerna ska tillämpas.

I och med den nya Tobakslagen (2018:2088) med införd tillståndsplikt för försäljning av tobaksprodukter, införs rutiner för inre tillsyn lik den som gäller för serveringstillstånd. Den inre tillsynen kommer att omfatta kontinuerlig kontroll av tillståndshavarens ekonomiska förhållande samt personliga värd.

Vid den yttre tillsynen kontrolleras bl.a. egenkontrollprogram, skyltar om åldersgränser, att butikerna har ett tillräckligt matutbud samt att lokalen är godkänd som livsmedelslokal av bygg- och miljöenheten. I den inre tillsynen arbetar enheten med kreditupplysningsföretaget Syna, vilket ger möjlighet för enheten att tillsyna ekonomiska förutsättningar för tillståndshavande bolag samt deras företrädare och PBI:er.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området

- Giftfri miljö
- Frisk luft
- God bebyggd miljö
- Säker strålmiljö

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

I kommunen finns i dagsläget ca 34 H-verksamheter som nämnden har tillsynsansvaret för, varav 22 st av dessa är skolor och förskolor. Skolorna och förskolorna har högsta prioritet och får regelbunden tillsyn årligen.

Vid tillsynen är de faktorer som påverkar risken för olägenhet för människors hälsa i fokus. Det är t.ex. städning, luftkvalitet/ventilation, varmvattentemperatur (legionella), fukt och mögel, buller, hygien, risk för blodsmitta vid skärande och stickande verktyg, risk för smitta, kemikaliehantering, radon m.m. Verksamhetsutövarers egenkontroll är ofta avgörande i tillsynen.

Även tillsyn, förebyggande tillsyn och inre tillsyn av serveringsställen och tobaksförsäljning hamnar under styrd tid. I Hylte kommun finns det ca 16 serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd och ca 19 försäljningsställen som säljer folköl, tobak, e-cigaretter och påfyllningsbehållare. Samtliga dessa verksamheter bedöms kunna få tillsyn under 2026.

Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av ansökningar, anmälningar, klagomål, remisser, samt rådgivning och stöd. Även tid för överklagningsärenden, miljö sanktionsavgifter och anmälan om brott enligt miljöbalken ingår i den händelsestyrda tillsynen. Specifikt inom hälsoskyddsområdet ingår bland annat handläggning av anmälan om nya lokaler och verksamheter, anmälan/klagomål om olägenhet för människors hälsa, anmälan eller ansökan utifrån lokala föreskrifter m.m. Här ingår även extra tillsyn som går

utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden omfattar tillsynen på de ej anmälningspliktiga verksamheterna såsom fritidshem, flerbostadshus, tillfälliga boenden, vårdlokaler, gruppboenden, idrottslokaler, frisörer, fotvård, strandbad, samlingslokaler m.m. Inom kommunen finns det ca 90 stycken av denna typen av UH-verksamheter.

Behovsprioriterad tid kan även vara kontroll av miljöer där det enligt tobakslagen är förbjudet att röka, för att skydda människor för passiv rökning. Syftet med lagen är också att hindra eller fördröja att barn och ungdomar utsätts för tobaksrök eller börjar att röka.

Behovsprioriterad tillsyn bedöms kunna genomföras på ungefär hälften av UH-verksamheterna under 2026. Under 2026 kommer en särskild satsning på flerbostadshus med inriktning inomhusmiljö att göras. I början av 2026 kommer tillsyn av rökfria miljöer göras på kollektivtrafiken, totalt 6 objekt. Detta är en tillsynsinsats som görs i kollektivtrafikens område i Västra Götaland och Hallands län. Tillsyn på rökfria miljöer inom de verksamheter där barn vistas kommer också prioriteras. Fler områden som kommer prioriteras under 2026 är anmälningspliktiga hygieniska verksamheter och strandbad.

4.4 Livsmedel

Beskrivning av området

Syftet med livsmedelslagstiftningen och livsmedelskontrollen är att alla konsumenter får säkra livsmedel som är producerade och hanterade i enighet med lagstiftningen. Det innebär att de ska hanteras på ett hygieniskt sätt så att konsumenten inte blir sjuk och vara rätt märkta så att konsumenten inte blir lurad.

Livsmedelsverksamheterna kontrolleras regelbundet. Kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig och likvärdig för alla företag och organisationer.

Kontrollen kommer delvis ingå i registrerade livsmedelsverksamheters planerade tillsyn men det kommer tillkomma objekt som tillverkar, förädlar, importerar och säljer kontaktmaterial. Flera objekt som omfattas av livsmedelslagen omfattas även av miljöbalken. Tiden för miljötillsynen på livsmedelsverksamheterna framgår av avsnitt 4.1.

Tillsynsnämnden är ansvarig kontrollmyndighet för samhällsbyggnadsnämndens livsmedelsverksamheter (kostenhetens tillagnings- och mottagningskök samt VA- och renhållningsenhetens vattenverk). Övriga livsmedelsanläggningar inom kommunen är samhällsbyggnadsnämnden ansvarig kontrollmyndighet för.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området:

- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö
- Grundvatten av god kvalitet

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Den huvudsakliga kontrolltiden inom området livsmedel utgörs av styrd tid dvs planerad kontroll på registrerade verksamheter. Inom en treårsperiod ska alla verksamheter och alla relevanta lagstiftningsområden kontrolleras. Vid varje kontrolltillfälle görs en baskontroll, vilket innebär att man tittar på allmän hygien, säker hantering och temperaturkontroll. Denna kontroll utgör majoriteten av kontrollerna. Övriga lagstiftningsområden så som till exempel märkning, näringsvärden, provtagning, import, material i kontakt med livsmedel blir fördjupade kontroller som kan fördelas fritt över en treårsperiod. Enligt den nya målstrukturen

för nationella kontrollplanen (NKP) kommer prioriteringar tas fram vart fjärde år. Det nya tillvägagångssättet innebär att man inom varje kontrollområde först fastställer fokusområden, med utgångspunkt i lagstiftning, tillsynsbehov, tidigare erfarenheter och framtida utmaningar. Därefter formuleras mål och indikatorer, följt av konkreta aktiviteter för att uppnå målen. Inom livsmedel är fokusområdena riskbaserad och likvärdig kontroll, spårbarhet och beredskap. Inom de tre fokusområdena har man tagit fram följande mål:

Riskbaserad och likvärdig kontroll

- Livsmedelskontrollen i Sverige blir mer riskbaserad
- Livsmedelskontrollen i Sverige blir mer likvärdig
- Avvikelser hanteras mer effektivt och enhetligt

Spårbarhet

- Kontroll av spårbarhet utförs mer effektivt och ändamålsenligt som en naturlig del av kontrollen, med fokus på att säkerställa livsmedelssäkerhet och konsumenters intressen.

Beredskap

- Kontrollmyndigheterna har bättre förmåga att hantera samhällsstörningar, även under kris och krig.

Inom kommunen finns det i nuläget ca 133 stycken livsmedelsverksamheter som samhällsbyggnadsnämnden har kontrollansvaret för.

Av miljökvalitetsmålen är tre av de sexton målen identifierade som särskilt relevanta för livsmedelskontrollen. Dessa är Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet. Vår kommun bidrar till minskad miljöpåverkan genom information och kontroll av att säkra livsmedel samt redlighet i livsmedelshanteringen.

En kontrollplan för livsmedel antas parallellt med Tillsynsplanen.

Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av anmälningar, klagomål, livsmedelsburna utbrott, remisser, samt rådgivning och stöd. Specifikt inom området för livsmedelskontrollen ingår bland annat handläggning av anmälan om registrering, RASFF, misstänkt matförgiftning, sanktionsbeslut, kontroll av ny registrerade verksamheter mm. Här ingår även uppföljande tillsyn som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

I den händelsestyrda livsmedelskontrollen ingår bevakning av det EU-gemensamma systemet för kommunikation av RASFF meddelanden (Rapid Alert System for Food and Feed).

Systemet är webbaserat och används för att snabbt få bort livsmedel från marknaden som på olika sätt kan vara skadliga för människors hälsa. Livsmedelsverkets krav är att kommunerna ska bevaka systemet varje vardag. När en varning kommer ska kommunen skyndsamt informera berört livsmedelsföretag och se till att företaget följer livsmedelslagen, stoppar livsmedlet och informerar konsumenter och berörda företag. I enlighet med utfallet hittills beräknas tidsåtgången för RASFF till cirka 50 timmar per år.

Behovsprioriterad tid

Animaliska biprodukter omfattas av en särskild lagstiftning från EU där miljönämnden har tillsynsansvar. På livsmedelsanläggningar handlar det om att avfall med animaliskt ursprung hanteras och transporteras bort på rätt sätt. Denna kontroll bedöms ha lågt kontrollbehov och görs lämpligen i projektform.

4.5 Små avlopp

Beskrivning av området

Små avlopp är avloppsanläggningar som är dimensionerade för mindre än 25 personekvivalenter. Anläggningar större än dessa ingår i avsnitt 4.1. Inrättandet av små avloppsanläggningar kräver tillstånd enligt miljöbalken. Tillsyn och inventering omfattar samtliga små avlopp som finns inom kommunen och den syftar bland annat till att minimera närsaltläckage, läckage av syreförbrukande ämnen och smittspridning.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området

- Ingen övergödning

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom området för små avlopp. Tillsynsbehovet är framför allt behovsprioriterat.

Händelsestyrd tid

Specifikt inom området för små avlopp ingår bland annat handläggning av avloppsansökningar, slamtömningsdispenser, förbud, förhandsbesked med mera. Här ingår även rådgivning vid fastighetsförsäljning och nyanläggning av avlopp.

Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tillsynen för små avlopp inbegriper inventering och tillsyn av enskilda avlopp och minireningsverk, samt tillsynsprojekt. Arbetet görs för att avloppsvattnet från alla små avloppsanläggningar ska ha en reningsfunktion som säkerställer att näringsämnen och bakterier reduceras till accepterade nivåer innan det når våra vatten.

I kommunen finns idag, uppskattningsvis ca 3 166 hushåll med små avlopp. Sedan ett tidigare mål i kommunen har man satt att 100 små avlopp ska kartläggas och inventeras per år. Detta skulle innebära att inventering och kartläggning av kommunens små avlopp är färdigt till år 2042.

Först när arbetet med inventering och kartläggning av samtliga små avlopp i kommunen är genomfört, kommer anläggningarna att bli riskklassade och få en fast tillsynsfrekvens. Under 2026 är målsättningen att öka tempot i inventeringen till 500 fastigheter som ska inventeras och kartläggas. Om det tempot kan hållas är kommunen färdiginventerad ca 2032.

4.6 Naturvård och skyddade områden

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 7 i miljöbalken. När det gäller områden med naturvård ska tillsynen syfta till att bevara den biologiska mångfalden inom kommunen. Enligt åtgärdsprogrammet från vattenmyndigheterna ska kommunen stärka skyddet kring allmänna och kommunala vattentäkter.

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Naturtillsyn under åren 2026 – 2029:

- Handel med hotade arter
- Invasiva främmande arter
- Stranskyddstillsyn

Enligt den nationella tillsynsstrategin finns följande fokusområden inom Vattenverksamhet under åren 2026 – 2029:

- Vattenanläggningar som är vandringshinder
- Vattenuttag

Vägledande miljökvalitetsmål för området

- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt växt- och djurliv
- Bara naturlig försurning
- Myllrande våtmark
- Levande skogar
- Grundvatten av god kvalitet
- Ett rikt odlingslandskap

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom området för naturvård.

Händelsestyrd tid

Specifikt inom naturvårdsområdet ingår bland annat att handlägga strandskyddsdispenser, behandla remisser från myndigheter, ansvara över ansökningar av LONA-Våtmarksprojekt och övriga LONA-bidrag, klagomål, rådgivning och undersöka om detaljplaner kan medföra en betydande miljöpåverkan eller ej.

Naturvårdsfrågor dyker också ofta upp i andra tillsyns- eller prövningsärenden som nämnden handlägger, som tex anmälan om vindkraftverk, utökning av verksamheter eller påverkan av befintliga verksamheter på naturmiljön.

Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden inom området för naturvård inbegriper tillsynen över kommunens skyddade områden samt övriga naturvårdsprojekt som kalkning, sjörestaurering, vandringshinder för fisk, projekt med andra kommunekologer samt bekämpning av invasiva främmande arter. Det är Länsstyrelsen i Halland som är tillsynsmyndighet för invasiva främmande arter. Samhällsbyggnadsnämnden bedriver rådgivning till de kommunmedborgare som kontaktar nämnden angående invasiva främmande arter, samt registrering av lokaler där dessa växter och djur finns som vi får information om. Hylte kommun har också ett eget ansvar att utrota vissa invasiva främmande arter på sina egna fastigheter.

I Hylte kommun kalkas 18 stycken sjöar med båt, 3 stycken sjöar och 24 stycken våtmarker kalkas med helikopter. Två vattendrag och en sjö är utrustad med en kalkdoserare. Totalt sprids ca 400 ton kalk med båt, ca 190 ton kalk med helikopter och 130 ton kalk med doserare per år.

Samhällsbyggnadsnämnden är med och bedriver ett projekt om att återställa sjön Roten till en bättre fungerande fågelsjö. Detta är ett projekt som kommer att sträcka sig över flera års tid. Ett annat projekt som bedrivs är att den tidigare ytvattentäkten Jansbergssjön, som har i sitt utlopp till Skärkeå, har en betongdamm som antingen kommer att rivas eller få en vandringsväg för fisk.